

SÚHRNNÁ PÍ SOMNÁ INFORMÁCIA

Zasadnutie MRKS Euratom a strategickej RKS písomnou formou (per rollam) máj 2020, ÚJD SR

Písomná informácia k jednotlivým bodom podľa programu:

1. Úvod

V súlade s uznesením vlády SR č. 442 zo dňa 17. mája 2006 vyplýva Úradu jadrového dozoru SR (ÚJD SR) povinnosť organizovať dvakrát ročne zasadnutie Medzirezortnej koordinačnej skupiny na koordináciu úloh vyplývajúcich z jednotlivých ustanovení Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (MRKS Euratom). Spravidla sú tieto zasadnutia organizované na jar a na jeseň a sú koordinované so strategickou Rezortnou koordinačnou skupinou pre európske záležitosti zriadenej na ÚJD SR (RKS). V nadväznosti na vzniknutú situáciu v súvislosti s koronavírusom a následne prijatými opatreniami, sa ÚJD SR rozhodol jarne zasadnutie MRKS Euratom zorganizovať, po vzájomnej dohode so všetkými účastníkmi, písomnou formou.

Z jesenného zasadnutia, ktoré sa uskutočnilo dňa 11. decembra 2019 nevyplývali žiadne úlohy, ktoré by bolo potrebné vyhodnotiť. Na základe odsúhlaseného programu, ktorý je priložený v prílohe 1, sú k jednotlivým bodom programu priradené písomné informácie, ktoré poskytli gestori.

2. Informácia a schválenie návrhu národnej správy o plnení smernice Rady 2009/71/Euratom v znení smernice Rady 2014/87/Euratom o jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení – písomná procedúra (ÚJD SR, p. Konečný/p. Turner)

V článku 9.1 smernice Rady 2014/87/Euratom z 8. júla 2014, ktorou sa mení smernica 2009/71/Euratom z 25. júna 2009, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení je uložená povinnosť členského štátu predložiť Európskej komisii (Komisia) správu o vykonávaní tejto smernice do 22. júla 2020. Zákomom č. 96/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa uskutočnila transpozícia predmetnej smernice.

Gestorom zodpovedným za vypracovanie správy je ÚJD SR. **Návrh správy vychádza z textu národnej správy, ktorá bola vypracovaná na posudzovacie zasadnutie k Dohovoru o jadrovej bezpečnosti a zohľadňuje odporúčania ENSREG.** Je pripravená v spolupráci s dotknutými subjektami (MH SR; SE, a. s., JAVYS; a. s.; SEPS) a v stanovenom termíne najneskôr do 20. júla 2020 musí byť zaslaná Komisii. **Návrh správy je priložený v prílohe č. 2 a navrhujeme ju schváliť písomnou procedúrou.** Ak máte otázky, prosím, kontaktujte priamo telefonicky Mgr. Jakuba Konečného na tel. čísle 0910 149 551. **Prípadné pripomienky k uvedenej správe, prosím, zasielajte v termíne do 1. júna 2020** na emailovú adresu jakub.konecny@ujd.gov.sk a v kópii na jarmila.racova@ujd.gov.sk. **V prípade, že k správe nezašlete v uvedenom termíne pripomienky, budeme to považovať za Váš súhlas s jej znením.**

3. Informácie z aktuálnych oblastí:

3.1 Príprava misie ARTEMIS – aktuálny stav a vývoj – písomná informácia (NJF, p. Kövér)

V prílohe č. 3 je priložená podrobná informácia o aktuálnom stave prípravy misie ARTEMIS, ktorú zaslal Národný jadrový fond (NJF).

3.2 EÚ Pilot k transpozícii smernice Rady 2014/87/Euratom – písomná informácia (ÚJD SR, p. Szelecká/p. Pospíšil)

Dňa 10. 2. 2020 bola prostredníctvom Úradu vlády Slovenskej republiky listom č. 2142/2020/OAP doručená ÚJD SR žiadosť o zaujatie stanoviska vo veci prípadu č. EUP(2020)9596 zaregistrovaného v systéme EU Pilot dňa 4. 2. 2020. **Prípad sa týka správnosti transpozície niektorých ustanovení smernice Rady 2014/87/Euratom**, ktorou sa mení smernica 2009/71/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení (ďalej len „smernica“).

Európska komisia vyzvala Slovenskú republiku poskytnúť informácie týkajúce sa transpozície určitých ustanovení smernice v nadväznosti na transpozičné opatrenia Slovenskej republiky notifikované v databáze Generálneho sekretariátu Európskej komisie (platforma MNE-WEB) a videokonferenčný technický dialóg uskutočnený dňa 13. 11. 2018, po ktorom Slovenská republika (ÚJD SR) vypracovala implementačnú tabuľku s ďalšími podpornými materiálmi. Európska komisia po posúdení predmetných dokumentov z januára 2019, požiadala Slovenskú republiku o vyjadrenie k vzneseným otázkam v lehote desiatich týždňov.

Otázky formulované Slovenskej republike v žiadosti o zaujatie stanoviska vo veci EUP(2020)9596 sa týkali štyroch okruhov zahŕňajúcich postup regulačného orgánu v oblasti konfliktu záujmov (článok 5 ods. 2 písm. e) konsolidovaného znenia smernice), účasť verejnosti na rozhodovacom procese o vydávaní licencií na jadrové zariadenia (článok 8 ods. 4 konsolidovaného znenia smernice), riadiace systémy regulačného orgánu (článok 8b ods. 2 písm. a) konsolidovaného znenia smernice). **Posledná otázka bola procedurálneho charakteru**, ktorou Európska komisia odporučila Slovenskej republike oficiálne **donotifikovať chýbajúce právne predpisy**, ako aj právne nezáväzná opatrenia relevantné z hľadiska transpozície smernice na platforme MNE-WEB.

ÚJD SR vypracoval podrobné stanovisko k šetreniu č. EUP(2020)9596, ktoré bolo v určenej lehote prostredníctvom Úradu vlády Slovenskej republiky zaslané Európskej komisii. Prílohu k stanovisku Slovenskej republiky tvoril zoznam právnych predpisov a nezáväzných opatrení, ktoré boli v zmysle procedurálnej požiadavky dodatočne notifikované prostredníctvom príslušnej notifikačnej databázy Generálneho sekretariátu Európskej komisie dňa 31. 3. 2020.

3.3 Informácie z Agentúry pre zásobovanie (ESA) (SE, a. s.) – odložené na jesenné zasadnutie MRKS Euratom

Jarné zasadnutie poradného výboru ESA bolo zrušené, resp. preložené na neskôr z dôvodu opatrení prijatých v súvislosti s koronavírusom.

3.4 Správa Európskeho dvora audítorov „Komisia prispieva k jadrovej bezpečnosti v EÚ, potrebné sú však aktualizácie“ + návrh záverov Rady – písomná informácia (ÚJD SR, p. Ráčová/p. Turner)

Vo februári 2020 bola zverejnená Osobitná správa č. 3 Európskeho dvora audítorov s názvom „Komisia prispieva k jadrovej bezpečnosti v EÚ, potrebné sú však aktualizácie“ (správa EDA). Správa EDA je dostupná v 23 jazykoch EÚ a prístupná po kliknutí na nasledujúci link: <https://www.eca.europa.eu/sk/Pages/DocItem.aspx?did=52997>
Stručné zhrnutie jej obsahu prikladáme v prílohe č. 4.

Pôvodne mala byť správa EDA prerokovaná na zasadnutí pracovnej skupiny Rady pre atómové otázky (ATO) a plenárnom zasadnutí ENSREG v marci 2020. Následne mali byť k nej sformulované a zverejnené návrhy záverov Rady. Zasadnutia ATO i ENSREG boli zrušené z dôvodu ochorenia Covid-19. Napriek tomu HR PRES ešte v marci distribuovalo prostredníctvom Delegátskeho portálu návrh záverov Rady k uvedenej správe (príloha č. 5a). Slovenská republika spolu s ďalšími štátmi ako FR, SI a CZ vzniesli pripomienku, aby bola najskôr prerokovaná samotná správa EDA a až následne aby prebiehali diskusie k návrhu záverov Rady ku samotnej správe. HR PRES informovalo, že pripomienkovanie je predbežné a neformálne a správa EDA bude prerokovaná na riadnom zasadnutí ATO – to sa uskutočnilo konferenčným hovorom dňa 14. 5. 2020. Dňa 20. 4. 2020 boli zaslané pripomienky SR, kde v bode 4 návrhu záverov Rady žiada SR doplniť „covering nuclear investment projects“ (príloha č. 5b). Pripomienkovanie návrhu záverov Rady bolo predmetom komunikácie medzi zástupcami MH SR a ÚJD SR, ktorý sa zhodli na danej pripomienke, ako aj na jej argumentoch. **Navrhované závery Rady majú obsahovo odzrkadľovať fakty uvedené v správe EDA a neprekračovať jej rámec. Predmetnú správu, ako aj návrhy záverov Rady dávame do pozornosti najmä zástupcom ÚVZ SR. V prípade návrhu pripomienok k textu návrhu záverov Rady k správe EDA, prosím, aby ste ich obratom zaslali na moju emailovú adresu.**

3.5 Program Horizont 2020 - najnovší vývoj (MŠVVaŠ SR/VUJE, a. s.) – odložené na jesenné zasadnutie MRKS EURATOM

Rokovania k programu Horizont 2020 boli pozastavené kvôli pandémie spôsobenej ochorením COVID-19.

3.6 EU taxonómia vo vzťahu k jadrovej energetike – najnovší vývoj – písomná informácia (MH SR, p. Bédi/p. Žáková)

Zástupcovia MH SR zatiaľ nezaslali písomnú informáciu.

3.7 Praktická aplikácia čl. 103 Zmluvy o Euratome – písomná informácia (ÚJD SR, p. Ráčová, prezentácia EK)

Začiatkom roka 2020 na zasadnutí pracovnej skupiny Rady pre atómové otázky Komisia vyzvala všetky členské štáty, aby nezabúdali na **povinnosť, ktorú im ukladá článok 103 Zmluvy o Euratome:**

„Členské štáty oznámia Komisii návrhy dohôd a zmlúv s tretím štátom, medzinárodnou organizáciou alebo štátnym príslušníkom tretieho štátu, pokiaľ sa tieto dohody alebo zmluvy dotýkajú oblasti pôsobnosti tejto zmluvy. Ak návrh dohody alebo zmluvy obsahuje ustanovenia, ktoré bránia plneniu tejto zmluvy, Komisia do jedného mesiaca od obdržania jej adresovaného oznámenia tlmočí dotknutému štátu svoje námietky. Štát neuzatvorí navrhovanú dohodu alebo zmluvu, pokiaľ nevyhoví námietkam Komisie.....“.

Dohodami a zmluvami sa myslia napríklad aj memorandá o porozumení. **V tejto súvislosti je potrebné všetky notifikácie uskutočňovať elektronicky prostredníctvom emailovej adresy: ENER-LUX-EURATOM-ARTICLE-103@ec.europa.eu.**

Bližšie skutočnosti sú uvedené v prezentácii Komisie, ktorá je priložená v prílohe č. 6.

4. Rôzne - Informácie z jednotlivých rezortov podľa rozdelenia gestorstva k jednotlivým článkom Zmluvy o Euratome:

a) Úrad verejného zdravotníctva SR (ÚVZ SR, p. Drábová) – čl. 35 a 36 Zmluvy o Euratome

ÚVZ SR sa v časoch šíriacej sa pandémie COVID-19 zaradil k najvyťaženejším inštitúciám. Z dôvodu prijímaných ochranných opatrení vzišla potreba upraviť monitorovací plán a v niektorých prípadoch aj redukovať počty analyzovaných vzoriek, avšak **ÚVZ SR a príslušné RÚVZ vykonali potrebné odbery vzoriek a ich analýzu**, či už v rámci hustej alebo riedkej siete v zmysle odporúčaní 2000/473/Euratom, **a tým splnili požiadavky článku 35 Zmluvy Euratom. Získané údaje budú do JRC v Ispre zaslané v dohodnutom termíne, čím bude naplnený článok 36 Zmluvy Euratom.**

V ostatnom období bolo doplnené prístrojové vybavenie niektorých organizácií, v ktorých sú vytvorené stále a pohotovostné zložky radiačnej monitorovacej siete. Bola doplnená sieť včasného varovania o zariadenia na meranie príkonu priestorového dávkového ekvivalentu (meranie je vykonávané kontinuálne 24/7), doplnené bolo aj prístrojové vybavenie laboratórií ÚVZ SR a RÚVZ. V ďalšom kroku je plánované doplnenie siete veľkoobjemových zberačov aerosólov pre stanovenie aktivity rádionuklidov v aerosóloch na filtroch a vybavenie mobilných skupín.

Aktuálne prebieha v Slovenskej republike realizácia dvoch programov súvisiacich s činnosťou úradov verejného zdravotníctva - informačné systémy verejného zdravotníctva a projekt efektívna verejná správa. V rámci informačných systémov verejného zdravotníctva, bude vytvorených 10 informačných systémov týkajúcich sa radiačnej ochrany. Jedným z nich je „IS Správa údajov o monitorovaní radiačnej situácie na hodnotenie ožiarenia a hodnotenie vplyvu žiarenia na zdravie obyvateľstva, o zhromažďovaní výsledkov stanovení rádiologických ukazovateľov kvality pitnej vody a laboratórny manažment vzoriek“. **Uvedený systém bude slúžiť na správu dát z monitorovania radiačnej situácie na celom území Slovenskej republiky a na uchovávanie údajov o úrovni ožiarenia na informovanie obyvateľstva a na medzinárodnú výmenu informácií o radiačnej situácii, samozrejme, aj pre potreby plnenia článkov 35 a 36 Zmluvy Euratom.**

b) Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ, p. Melicherová) – čl. 35 Zmluvy o Euratome

Aktuálny stav radiačnej monitorovacej siete SHMÚ

Po viacetapovej komplexnej obnove monitorovacieho systému je aktuálny stav siete nasledovný:

- 1. Bolo nainštalovaných všetkých 30 sond** na meteorologických stanicách v rámci Slovenska. Dáta sú zberané v 1-min intervale do nového informačného systému, kde sú vytvárané 10-min a 1-h požadované priemery.
2. V priebehu mája bolo 20 sond v Slovenskom metrologickom ústave na povinnom overení určených meradiel. 10 sond bolo overených vlani, **takže v tomto roku majú všetky sondy nový platný metrologický certifikát.**
- 3. Bola vytvorená nová web aplikácia**, ktorá radiačné dáta zo siete SHMÚ dáta prezentuje v on-line režime aj s 1-mesačnou históriou. **Prístupné na adrese: <http://www.shmu.sk/sk/?page=1894>.** K týmto dátam bude v priebehu júna pridaná inovovaná séria informačných stránok pre verejnosť súvisiacich s radiačným monitoringom.
4. Dáta zo siete sú v 1-h intervale **sprístupňované Európskej komisii v rámci systému EURDEP** a maďarskej meteorologickej službe. Rokovania o technických otázkach vzájomnej výmeny radiačných dát ešte prebiehajú s Rakúskom a Českom. Budú finalizované v horizonte nasledujúcich týždňov, podľa možností partnerov.

c) Úrad priemyselného vlastníctva SR (ÚPV SR, p. Marčoková) – čl. 16 Zmluvy o Euratome

V zmysle uznesenia vlády SR č. 442 zo dňa 17. mája 2006 je Úrad priemyselného vlastníctva SR zodpovedný za plnenie povinností, ktoré členským štátom ukladá čl. 16 Zmluvy Euratom, t. j. oznamovať Komisii obsah prihlášok z oblasti jadrovej energetiky a podanie prihlášok, ktorých predmet priamo súvisí s rozvojom jadrovej energetiky.

V období od posledného zasadnutia Medzirezortnej koordinačnej skupiny neboli úradu podané

- **žiadne prihlášky z oblasti jadrovej energetiky** (t. j. prihlášky, ktorých obsah je členský štát v zmysle čl. 16(1) Zmluvy Euratom povinný oznámiť Komisii), ani
- **žiadne prihlášky, ktorých predmet priamo súvisí s rozvojom jadrovej energetiky** (t. j. prihlášky, ktorých podanie je členský štát v zmysle čl. 16(2) Zmluvy Euratom povinný oznámiť Komisii).

d) Spoločné výskumné centrum (JRC) – zoznam databáz (p. Rácová, prezentácia EK)

Dovoľujeme si Vám dať do pozornosti zaujímavú prezentáciu, ktorá bola odprezentovaná na zasadnutí ATO v januári 2020. Sú v nej zosumarizované existujúce databázy JRC a iné, z ktorých možno čerpať a využívať údaje voľne alebo po registrácii. Prezentácia je priložená v prílohe č. 7.

Závery:

1. V rámci jarného zasadnutia MRKS Euratom boli prezentované témy podľa schváleného programu, ku ktorému zástupcovia z rezortov a ďalších inštitúcií podľa gestorstva/spolugestorstva zaslali písomné informácie.
2. Schválenie návrhu národnej správy o vykonávaní smernice Rady 2009/71/Euratom v znení smernice 2014/87/Euratom prebehlo písomnou procedúrou.
3. Ďalšie zasadnutie MRKS Euratom sa uskutoční na jeseň predbežne v októbri/novembri 2020 na ÚJD SR v Bratislave a bude opäť koordinované so strategickou RKS.

V Bratislave, dňa 22. mája 2020

Zapísala: Ing. Jarmila Rácová, ÚJD SR

Schválili: RNDr. Mikuláš Turner
generálny riaditeľ sekcie 200

Ing. Eduard Metke, CSc.
podpredseda ÚJD SR/predseda MRKS Euratom

Zoznam používaných skratiek v texte:

<i>ATO? AQG</i>	-	<i>pracovná skupina Rady EÚ pre atómové otázky</i>
<i>ČŠ</i>	-	<i>členské štáty</i>
<i>EDA</i>	-	<i>Európsky dvor audítorov</i>
<i>EK/Komisia</i>	-	<i>Európska komisia</i>
<i>ESA</i>	-	<i>Agentúra pre zásobovanie</i>
<i>ENSREG</i>	-	<i>European Nuclear Safety Regulators Group</i>
<i>EÚ</i>	-	<i>Európska únia</i>
<i>EURATOM</i>	-	<i>Európske spoločenstvo pre atómovú energiu</i>
<i>HR PRES</i>	-	<i>chorvátske predsedníctvo</i>
<i>JAVYS</i>	-	<i>Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť</i>
<i>JE</i>	-	<i>jadrová elektrárň</i>
<i>JRC</i>	-	<i>Spoločné výskumné centrum</i>
<i>MH SR</i>	-	<i>Ministerstvo hospodárstva SR</i>
<i>MŠVVaŠ SR</i>	-	<i>Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR</i>
<i>MRKS</i>	-	<i>medzirezortná koordinačná skupina</i>
<i>NJF</i>	-	<i>Národný jadrový fond</i>
<i>PS</i>	-	<i>pracovná skupina</i>
<i>RAO</i>	-	<i>rádioaktívny odpad</i>
<i>RKS</i>	-	<i>rezortná koordinačná skupina</i>
<i>SE</i>	-	<i>Slovenské elektrárne</i>
<i>SHMÚ</i>	-	<i>Slovenský hydrometeorologický ústav</i>
<i>SR</i>	-	<i>Slovenská republika</i>
<i>ÚJD SR</i>	-	<i>Úrad jadrového dozoru SR</i>

ÚPV SR - *Úrad priemyselného vlastníctva SR*
ÚVZ SR - *Úrad verejného zdravotníctva SR*
VJP - *vyhoreté jadrové palivo*

Skratky ČŠ EÚ:

CZ – Česká republika, FR – Francúzsko, SI – Slovinsko